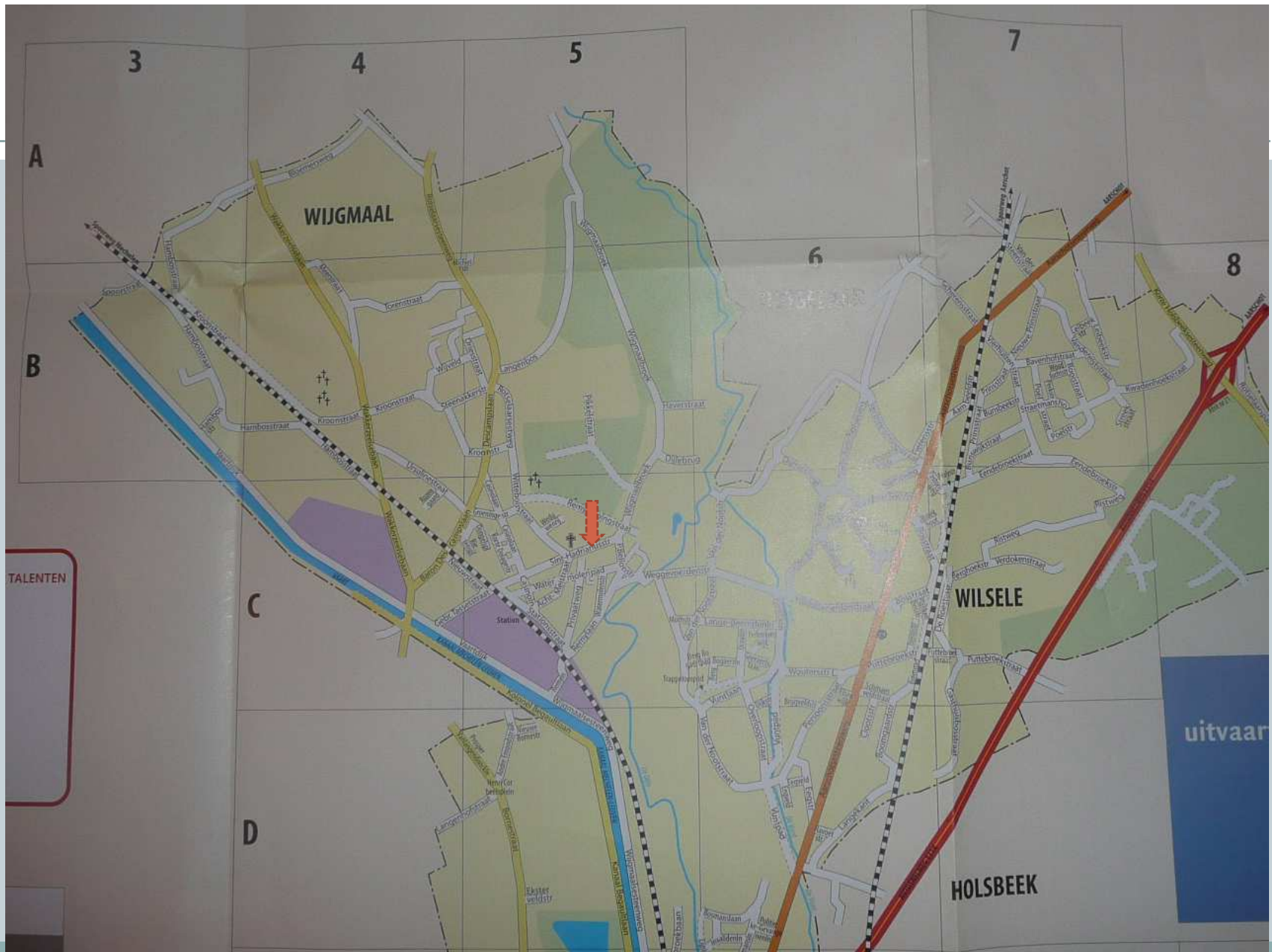

Alleen nog maar een straatnaam

**DE VERGETEN HELDEN VAN
HET VERZET TIJDENS DE
TWEEDE WERELDOORLOG**

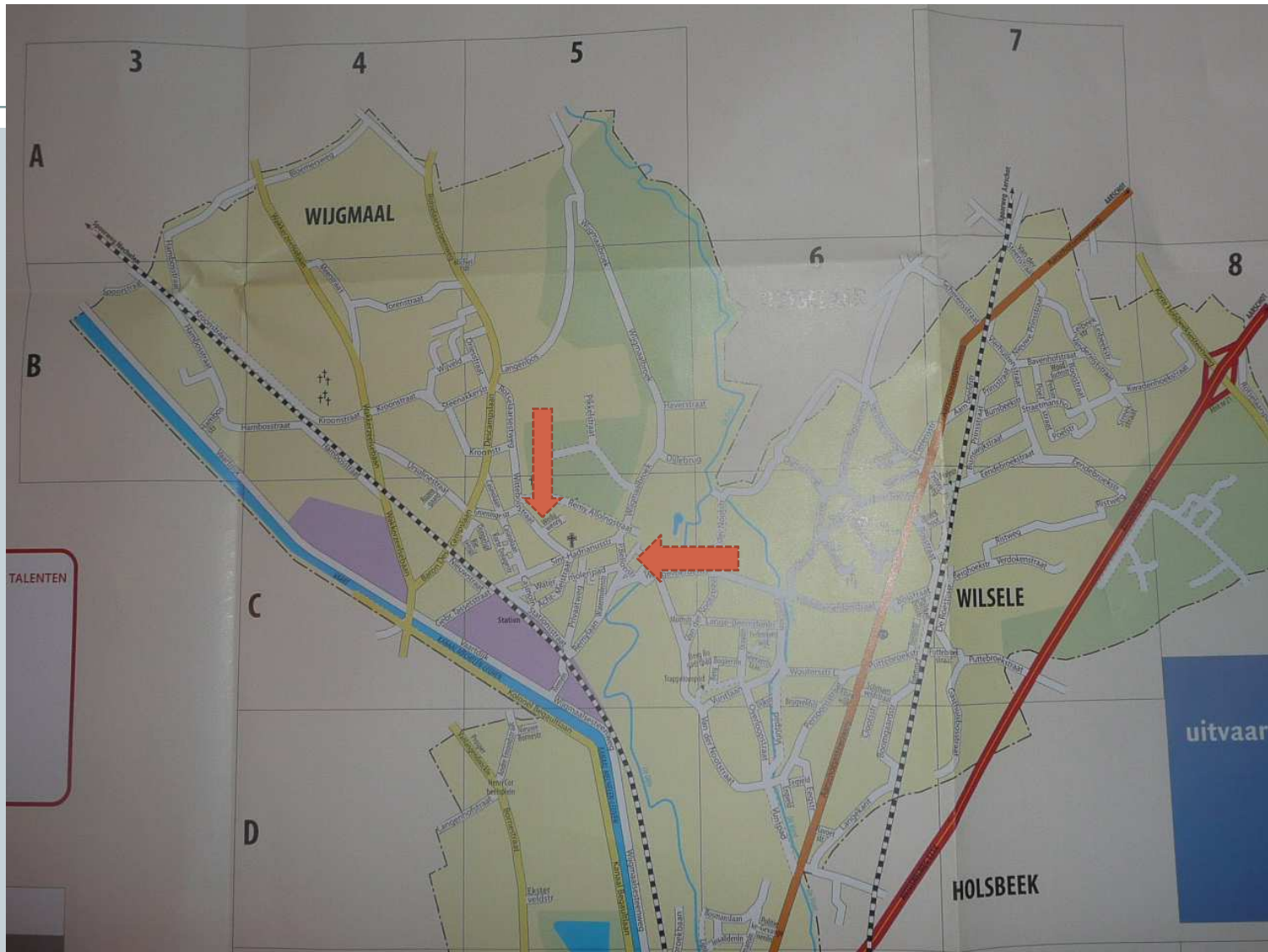

Wijgmaalse helden van vandaag

Wijgmaalse helden van gisteren

TALENTEN

uitvaar

GEBROEDERS TASSETSTRAAT

GESNEUVELD IN DE OORLOG 1914 - 1918

Wijmaal

Leuven

-Wie waren de gebroeders Tasset?

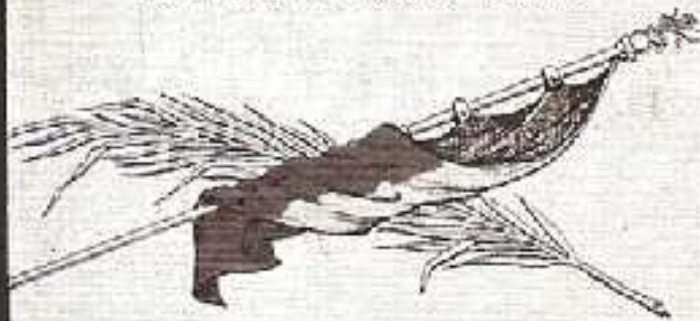
Cfr. http://www.bel-memorial.org/all_names/t.php

TASSET Karel ou/of Bernard Karel ou/of Bernard Carolus

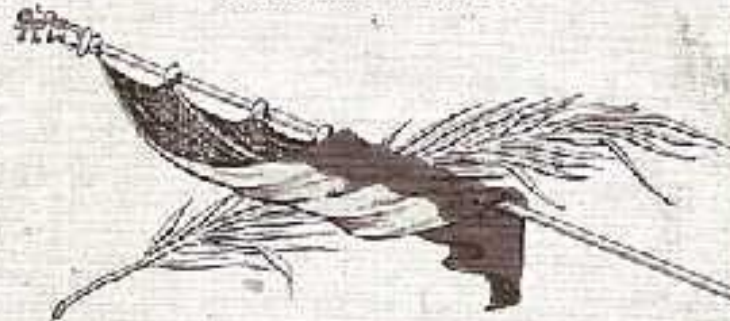
- **Conflit/Conflict:** 1914 - 1918; **Statut/Statuut:** Mort pour la patrie - Stierf voor het Vaderland
Naissance/Geboorte: Wijgmaal, VB, BE 1893-12-03; **Décès/Overlijden:** Ramskapelle 1916-07-13,
Grade - Régiment/Graad - Regiment : Soldat de 2ème classe - Soldaat 2 klasse, 10ème - 10de Ligne -
Linie,
Plus d'infos/Meer info: Oorspronkelijke begraafplaats: Adinkerke, WV, BE, militaire begraafplaats (Bron [4]). Plaats van overlijden: Bron [41]. Volgens zijn rouwprentje is het overlijdensdatum 13 juni 1916. Ook vermeld op het monument van Wijgmaal en de herdenkingsfoto van Wijgmaal. In Wijgmaal werd de vroegere Zeepstraat herdoopt tot Gebroeders Tassetstraat, ter herinnering aan Karel en Maurits TASSET, die allebei op dezelfde dag en op dezelfde plek (13 juni 1916 in Ramskapelle) gesneuveld zijn en in Adinkerke werden begraven (Bron [44])
Photo/Foto: http://www.bel-memorial.org/photos/TASSET_Bernard_en_Maurits_11861_11862.jpg
Monument: [Oorlogsmonument voor de slachtoffers van beide wereldoorlogen](#), **Commune/Gemeente:** Herent
††† [Rendre hommage à cette personne - Een hulde brengen aan deze persoon](#) †††

BERNARD-CAROLUS TASSET

MAURICE TASSET

Wat met de Wijgmaalse slachtoffers van WOII?

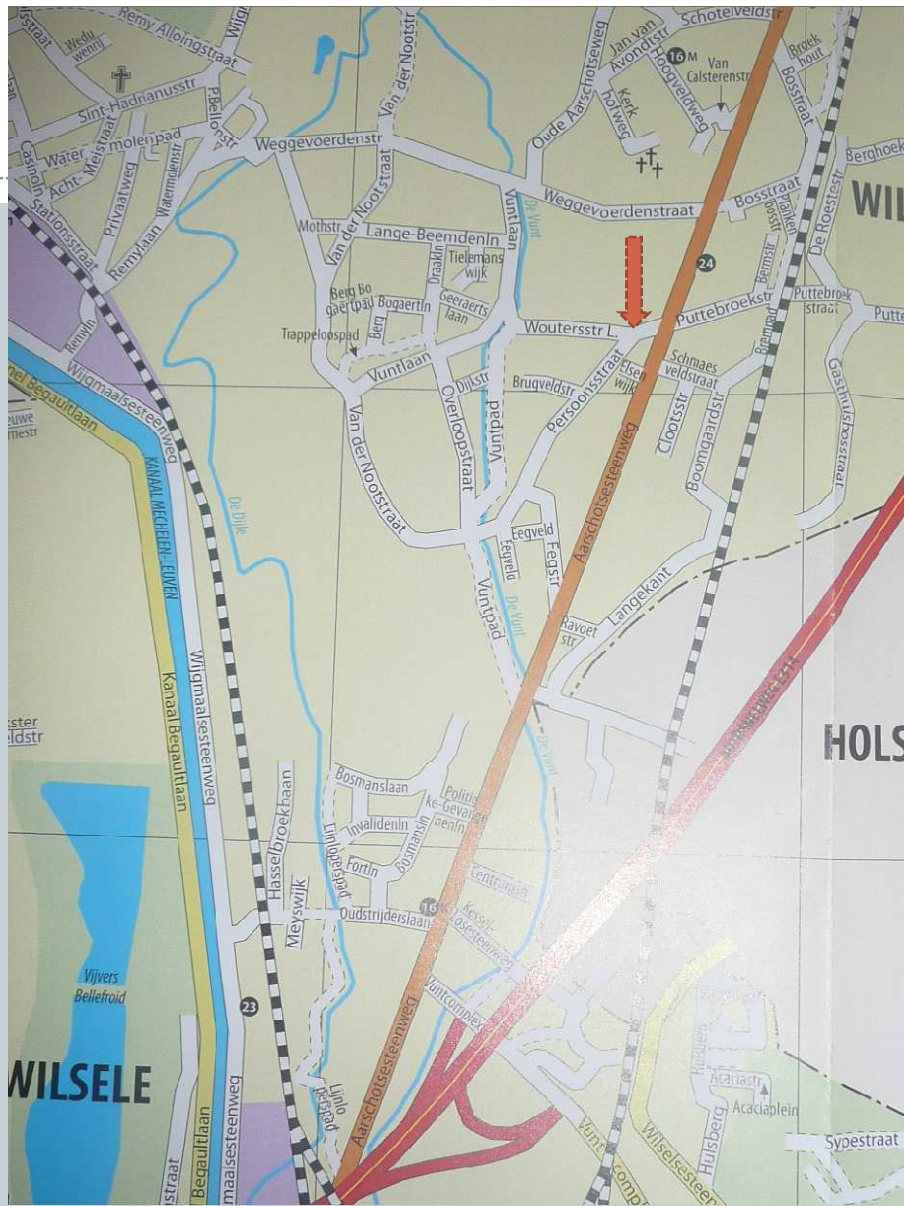

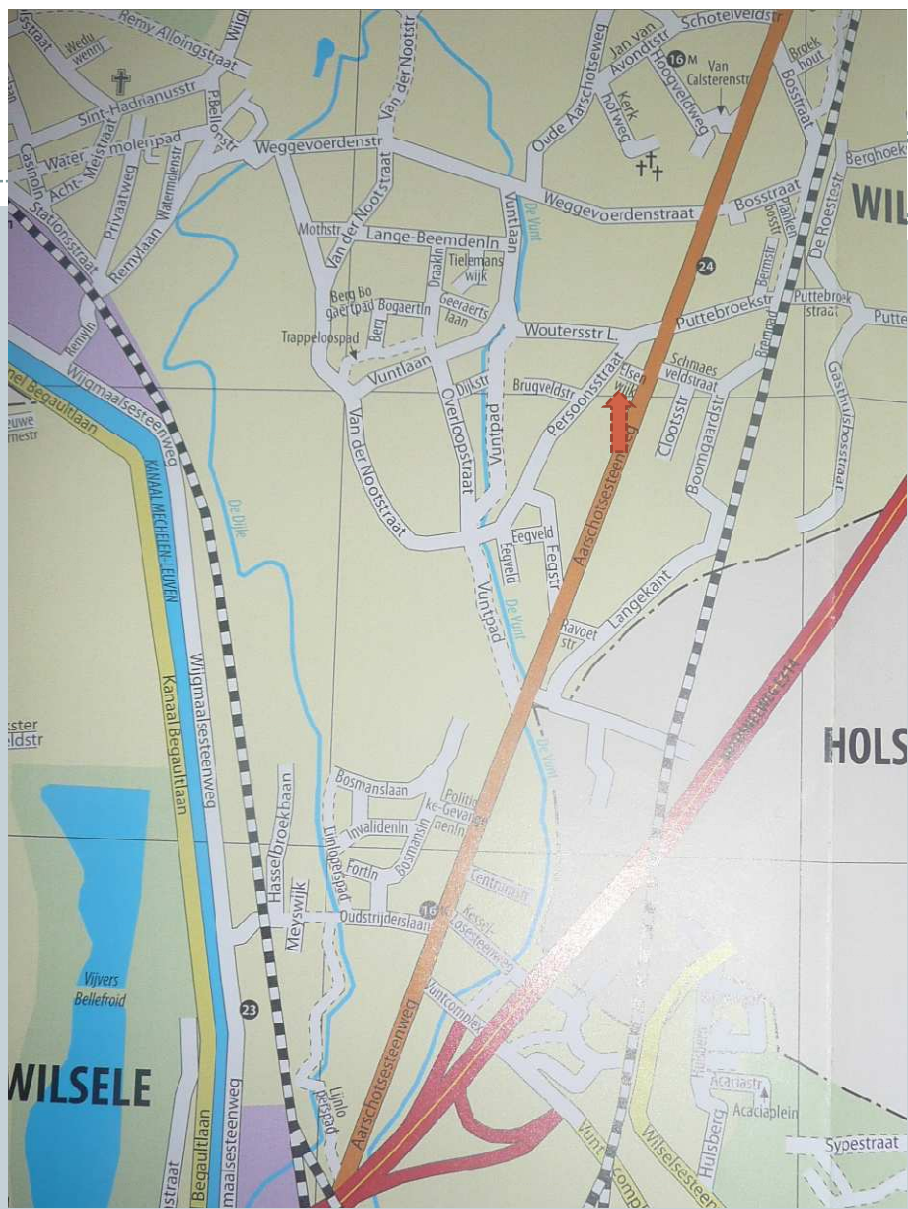

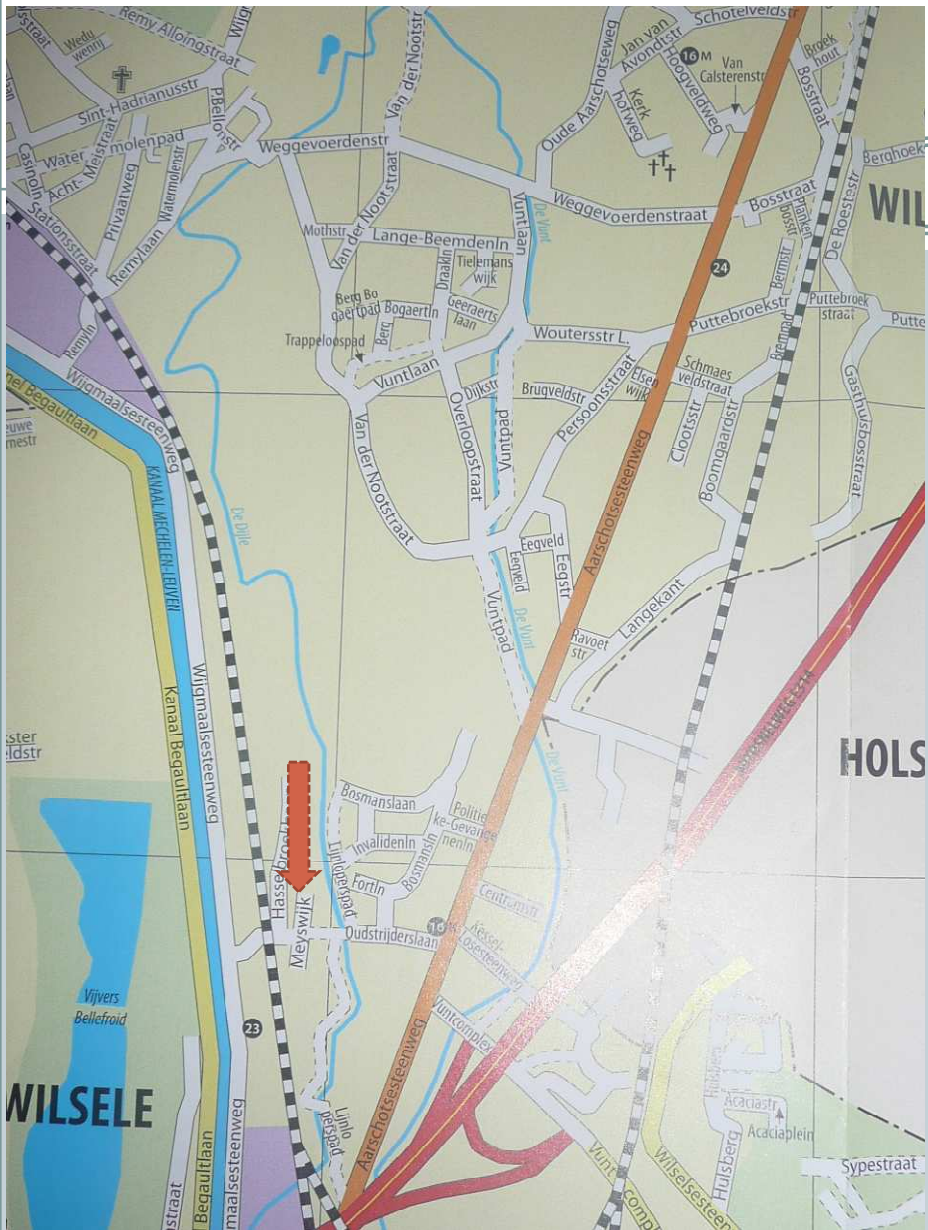
Wilselse 'weerstanders' in het straatbeeld

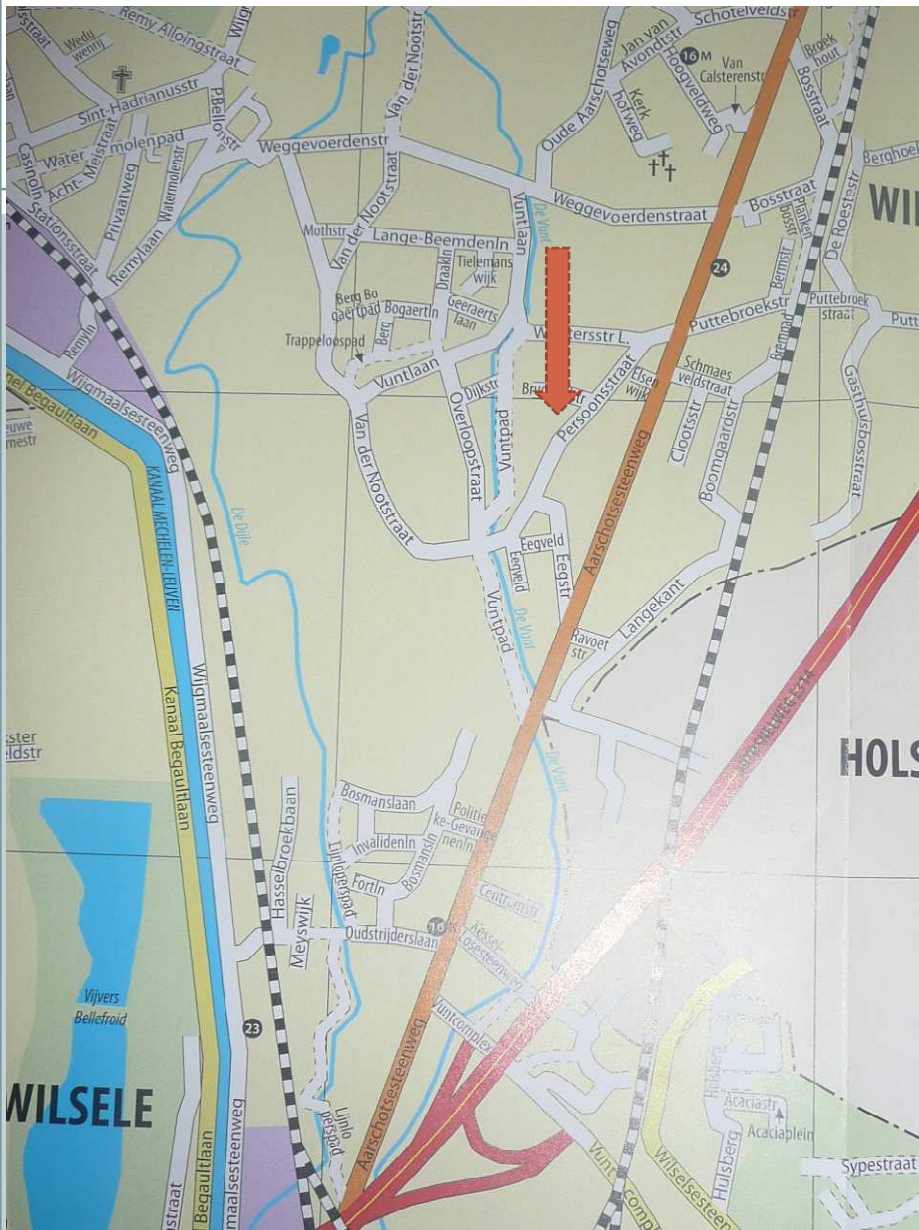

- -Wie besliste om deze verzetstrijders een straat te geven en waarom?
- -Waarom in Wilsele wel, in Wijkmaal niet?
- -Waarom kennen wij deze verzetsstrijders niet?

Het internet

De secundaire literatuur

Straatnamenonderzoek als recente tendens in historisch onderzoek:

- B. Dhuyvetter, *Mémoire de pierre, mémoire de guerre. Monuments, plaques, stèles et noms de rues à Mouscron 1914-1918*, Moeskroen, 1990.
- M. Pierre, *Les monuments aux morts, les plaques et les stèles commémoratives, les noms de rues de la Première Guerre mondiale dans les communes de Virton et de Tintigny*, UCL, onuitg. Lic.verhandeling, 1992.
- Jan Art, “Het historisch monument: een bepaalde manier van omgaan met het verleden” in: Frank Seberechts e.a., *Duurzamer dan graniet. Over monumenten en Vlaamse Beweging*. Tielt/Gent, 2003, 8-23.
- Onderzoek over aanwezigheid van WOII in Brusselse straatnamen door Chantal Kesteloot.

De secundaire literatuur

Verschillende weerstanders overleefden de oorlog niet. Wilsele herdenkt via straatnamen 7 burgers-weerstanders die opgepakt werden en meestal in een concentratiekamp stierven, soms na bijna twee jaar gevangenschap: **Henri Elsen** (overleed in Buchenwald op 22 maart 1945), **Alfons Fierens** (overleed in Sachsenhausen in maart 1945), **pastoor Willem Karel Legrand** (overleed in Néchin op 7 december 1943, twee maanden nadat hij in Breendonk vastgezet was; na zijn vrijlating werd hij uit zijn bisdom verbannen), **Armand Meys** (overleed in Bergen-Belsen in maart 1945), **Jules Persoons** (overleed in Kleinpaschleben op 8 maart 1945), **Jan Van Avondt** (overleed in Lübeck op 3 mei 1945), en **Louis Wouters** (overleed in Gross Rosen op 28 februari 1945). Ook **André Emond** werd opgepakt; hij overleed in het kamp van Dora op 8 december 1944.

In Heverlee kreeg **Albert Stainier** (1900-1942) een straatnaam. De voormalige Nieuwstraat naast de kerk van de St.-Franciscusparochie aan de Tiensesteenweg kreeg de naam van deze oud-officier bij het Belgische leger. Tijdens de tweede wereldoorlog probeerde hij vanuit de tuin van zijn woning in de Tiensesteenweg (op grondgebied Korbeek-Lo) radio-uitzendingen te doen die in Groot-Brittannië beluisterd konden worden. Bij de eerste uitzending liep het echter al fout; hij werd door de vijand ontdekt, aangehouden en gefusilleerd.

Twee geboren Wilselenaren, die in dienst van het leger aan de bevrijding meewerkten en omkwamen, kregen eveneens een straatnaam. **Adjudant Pierre Harboort** (1907-1944), woonde toen in Heverlee en wordt hier ook met een straatnaam vereerd. Hij maakte de landing in Normandië mee bij de brigade Diron, neutraliseerde ver-

Stadsarchief Leuven

- 1. Gemeenteraadsverslagen van Wilsele:

Henri Corbeels, burgemeester van Wilsele (1927-1946)

- -zitting 9/12/44 (burgemeester Henri Corbeels):
agendapunt 17: “Nieuwe benaming van de Hollestraat” → “Gezien deze kwestie tot de bevoegdheid behoort van het schepencollege, zal de voorgenomen benaming door deze vergadering beslist worden.”

Zitting 14/4/1947

De raad stelt zich den volgermede afvaard.
8. Nieuwe straatnamen - Tersoonsstr. - Heemi
Leijendalsstr. en Weijgevoerde straat.
Na de bespreking van het punt aan de dergevoerde ge.
beveelt door de minderheid, verlaant de Heer
Burgemeester, dat de straat benaming in de
beveelheid valt van het Schepenscollege.
Hij verlaant dat het College dergeveel reeds onder.
zocht heeft, dat binnenkort door dat College
een definitieve beslissing zal genomen worden
om aan geveel straten der gemeente den naam te
geven van. vullenden of vermoste politieke geveel
genen, en alzo hen na yde el tenis te vereeuwigen.
9. Vermindering der opkeentmes voor 1947 van 375 of 300
wordt wegeveel.
10. Jaer wedden administratief en politiefeno.
Dvon der schoonmaekster - der geschoolde en
ongeschoolde wedden -
De gemeentesecretaris verlaant de zitting overeenkom
st met art 68 van de gemeentewet, Myrskter Selms T.

- “Na de bespreking van dat punt aan de dagorde gebracht door de minderheid, verklaart de Heer Burgemeester, dat de straatbenaming in de bevoegdheid valt van het schepencollege. Hij verklaart dat het college de zaak reeds onderzocht heeft, dat binnenkort door dat college een definitieve beslissing zal genomen worden om aan zekere straten der gemeente de naam te geven van overleden of vermiste politieke gevangenen, en alzoo hun nagedachtenis te vereeuwigen.”

2. Beraadslagingen college van Burgemeester en Schepenen, Wilsele

85	Jef. Thays Seraphim	vergoed. wifsbuizen	100,-
86	bedankstunt.	verdiende fenuari	70,-
87	Den Bouyler Kuum	Loonen	941,19
2. Vorderingen.			5916,945
Hiet schepencollege bestent de volgendes ommen in de vorderen.			5573,9-
stout n. 2, 269,7; n. 3 - 900,7; n. 4 - 77,50; n. 5, 171,7. n. 6 - 1302,95;			

3. Nieuwe Benaming voor de Hoollershuut.
 Hiet schepencollege,

Gegen Mr. Wouter, Albert, geboren te Wilhel. den 17.3.1919, woonende te Wilhel. Hoollershuut, tijdens de bezetting met religie ontvlucht is en nu een lange, gewoontge en pynlyke reis in een Fransche kolonie is ontdekt, en er als vrijwilliger diend heeft genomen bij het Fransche leger, waer hy door zyn moedig gedrag vereerd reest met het hound oorlogs kruis, Gegen hy later ongelofd wurd bij t geheime veldgind leger als mureonist en hy in ons land uit de heit was weeny luten en hy er tegen nuelt werkte om zyn vaderland te dienen en de helpen te wysen.

Dat hy als officier veldstermspringer op 5.9.1944, te 3,30 uur. s namiddags onder de Duitsche kogels voor het vaderland gevallen is op het veld van luten de Nachts-Obearie Leerne, bij t uitvreesen van een opdracht in luten dient.

Gegen het punt als belyt van erkentelykheit en om zyn vreesbaed voor het vreesbaed te beewonen, de Hoollershuut waer hy woonachtig was. De naam de geven van "Albert Woutersshuut".

Gegen art. 90,8° en 76,8° der gemcent wet.

Resolent:
 De Hoollershuut, zul vrees beiden af als benaming dreyen.

Collegezitting 27/2/45

"Albert Woutersshuut"
 Geboren in zitting te Wilhel, datum als vrees
 by meent
 De secretaris.
 * *[Handwritten signature]*
 De voorzitter *[Handwritten signature]*

Zitting van 10 Februarie 1945.
 Aanwezig: elb. elb. Henri Caruels, Burgemeester,
 voorzitter; J. Salens en E. Meuw. schepenen; J. J. Sch.
 secretaris.

Hiet verslag der vorige zitting wordt voorgelezen en goed-
 gekendt waarna het college overgaet tot de draegende
 af. Collocatie van een krentzinnige bekeppinge
 Hiet schepencollege.

Gegen het getuigenheft appelerend den 5 Februarie 1945
 door elb. elb. D. H. H.

Collegezitting 5/6/47

op de schouw van zijn beekken, en
dat obbelen rust uit de schouw.
gande eigenaars, yonden kinderen

B. Haredebbetoging of 29.6.47.

Haet College beslist de straat die in
kerk gel gevoerd worden, als volgt te laten
opstellen: 1/ de kinderen en de ammeenliene
scholen - duunen tanze schoolkonden
2. de muziek maatschappij - 3 - de gemeente
beerd. 4. de familieleden 5 - de bonden
van landshyden en 6. de bevolking.

4. thoutnamen.

Haet College.

Gezien er by den de bezetting verschillenote
inruimder dezer gemeente don de 2e kroon vanden
aangehouden omdat ze had wren van een ver-
zetgroep, en duunenboven beheid stonden om den
Duitse lands bevoelde beeding;

Gezien zij, na in de oalyische gevechten de ge-
weykste martelingen ondergaan te hebben, wey-
geveerd wunden naar de concentratiekampen
in Duitschland en Nederland;

Gezien er was onder hen in die Duitse fotokom-
pen om het leuen geleuekt wunden en er was vanden
gyn dee om de concentratiekampen in Nederland
met jyn vreedzakeend, en er vermist jyn oppyge-
geven en levotte nu een lang verblif in de geve-
genis van de gevolyen er van is overleden.

Gezien wy deze velden, die hun leuen voor om
allen offerden met moeyen vergeten, en dat
hun namen voor het nagesleekt moeten be-
waerd blijven, en het beste middel duunen is
ze te geven een bevoelde straat van de
gemeente.

Besluit!

1/ De huidige naam van de Taar dyk wordt afge-
schapt en vervangen door Colonel Louis Trigardt
straat, overleden in t. concentratiekamp "Dora" op 19.1.45.
2/ De huidige naam van de Kleine Damendruut
wordt afgeschapt en vervangen door de G. Emmond
straat, overleden in t. concentratiekamp "Dora"
op 18.11.1944.

3/ De huidige naam Kazerne wordt afgeschapt
en vervangen door de Ho. E. van W. G. H. overleden
in t. concentratiekamp. (Zieken boek 4, 22.3.1945).

4. De huidige Truusstraat wordt afgeschapt
en vervangen door de G. J. F. van der V. over-
sloten in t. concentratiekamp van Vullt (W. de
en vermist.

5. De huidige Bergstraat wordt afgeschapt
en vervangen door de Pastor Begeerd straat.
Belijet G. van der V. overleden op 7.12.1943.

6. De huidige Heemelbeek wordt afgeschapt
en vervangen door de G. M. van der V. over-
sloten in t. concentratiekamp van Vullt. vermist.

7. De huidige Begraafplaats wordt afgeschapt en
vervangen door de J. van der V. over-
sloten in t. concentratiekamp van Klein Parochie,
op 8.3.1945.

8. De huidige Kerkhofweg wordt afgeschapt
en vervangen door de J. van der V. over-
sloten in t. concentratiekamp van Vullt
en vermist.

9. De huidige Peltelieveerstraat (deel aanslot
de stg tot aan G. van der V. wordt afgeschapt
en vervangen door de G. van der V. over-
sloten in t. concentratiekamp van Vullt
en vermist.

5. P. de College huldebetoging of 29.6.47
geveerd adn de nagesleekten van over-
lenen Politieke Gevechten

Haet College

Besluit
In samen werking met de Bonden van de Oud-
shyden, van de weygevoerden en van de Meer.

Maandag of dinsdag 29 Juni 1947. een open
Bare en plechtige bijeenkomst in de rector, gewest
van de prajeda Estenis onzer overheden
en regimete Politieke gewestingen, in staat
het programma daerom als volgt is:

1. Op de Kerk van Nethapal, te 9.30 u. plecht
de. Mis van de heilgheest der heiligen.
2. Na de mis vorming van de staat en optocht van
muziek tot in de jaal "nova" nr Pardon.
3. Plechtigheid in de jaal
of bespreking door de heeren Burgemeester.
6. Gelegenheidsheid en gelegenheidsgehoort
e. Bodenaafstel met afbouding van nieuwe
straat benamingen.
4. Bespreking door een Politiek. gewestings.
5. Vaderlandsheid.

elitus gestaan in zitting van de Wilke datum
als herlaan.
of. Pamel.
De secretaris.
De Voorzitter,
Deer

Zitting van 12 Juni 1947
Aanwezig: etc. etc. De heer Laapold.
Burgemeester. Voorzitter; heeren V. en Otjen m.
relepen; fowts Jh. secretaris.
Het verslag van vorige zitting wordt nu voor-
legging goedgekeurd.

De monumenten

1949

1950

Jan en Aleida Assmann:

- communicatief geheugen
- cultureel geheugen

- -Uitdaging voor de toekomst (Erfgoeddag als katalysator?): vergelijkend onderzoek op grote schaal.

-vrijzinnige versus katholieke gemeentebesturen?

Cfr. Burgemeester Decoux tijdens zitting college 27/4/47
n.a.v. 1-mei-feest:

« Het zou ons genoeg doen indien de lessen van woensdag [1 mei] in het teken stonden van de werkelijke betekenis der spreuk 'Arbeid adelt'. Er dient op gewezen te worden dat de vroegere arbeiders beschouwd werden als slaven en dat werken toen de grootste vermaledijding betekende. [...] Dat er toen geen eerbied bestond voor den werkman, evenmin voor den arbeid.

Dat sedert de laatste eeuw zulks veranderd is. Dat nu de arbeid de bron is van voorspoed en geluk. [...]

Dat zult gij uw leerlingen inprenten en dan zal in de toekomst dit feest nog een grotere betekenis krijgen.”

- Cfr. ook minister van Openbaar Onderwijs Herman Vos , 8 november 1946 (*Mededeelingen van het Ministerie van Openbaar Onderwijs*, jg. 4, 1946, dl. 2, 179):

Schoolkinderen moeten geconfronteerd worden met heldendaden van het verzet, bij voorkeur ‘uit de eigen streek’

-regionale verschillen?

-verschillen Vlaanderen Wallonië?

Waarom zijn we ze vergeten?

-Contrast met Frankrijk:

Verzetstrijders alomtegenwoordig in straatbeeld en in collectieve geheugen.

Figuur van de nationale verzetstrijders:

Nationale verzetshelden in Frankrijk

Jean Moulin

Guy Môquet

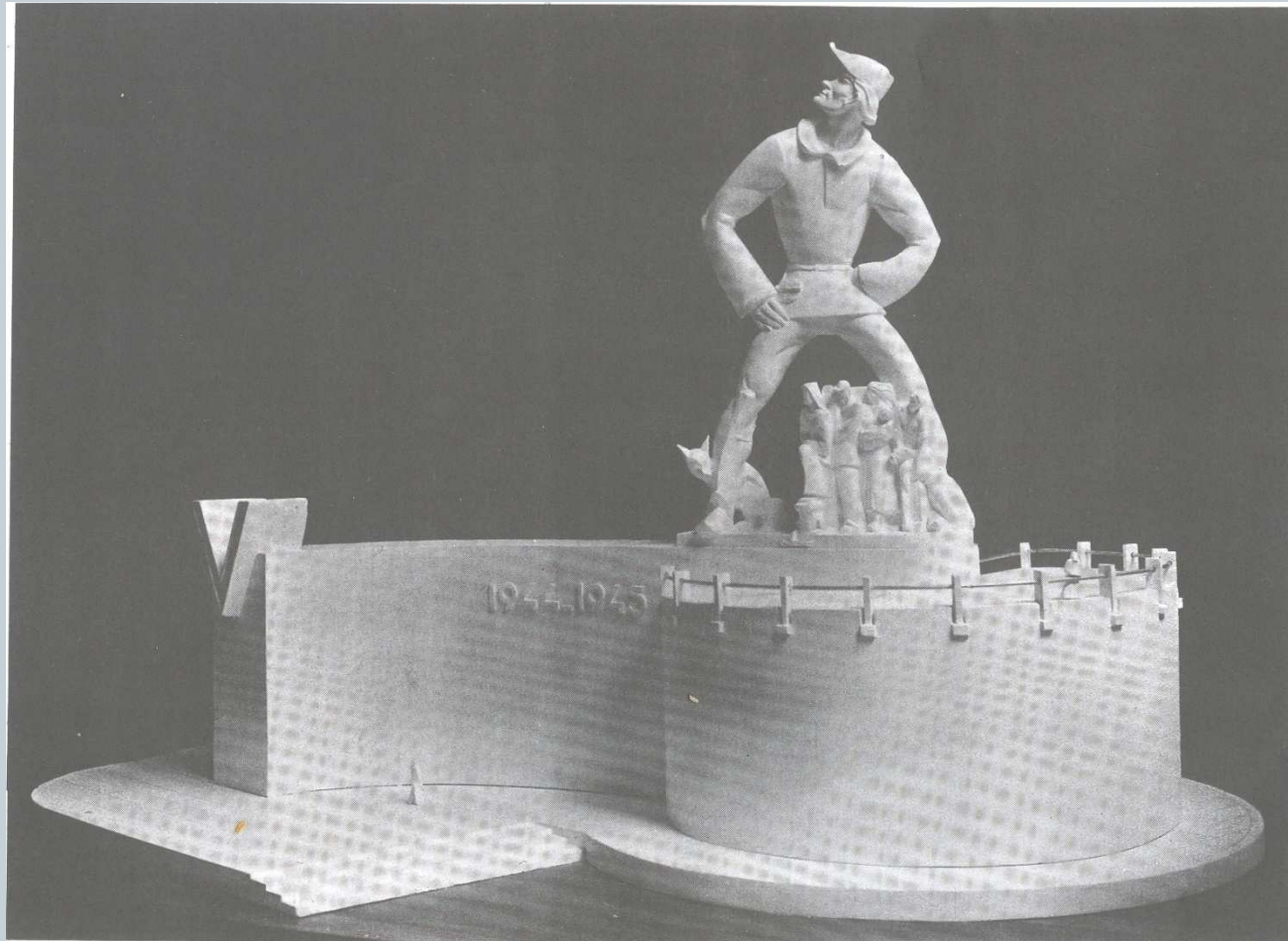
- Cfr. Pieter Lagrou. *The Legacy of Nazi Occupation. Patriotic Memory and National Recovery in Western Europe, 1944-1965*, Cambridge University Press, 2000.

- **Geen helden zonder verhaal!**

Een nationale verzetsheld?

Albert Poels
Niet
gerealiseerd
Nationaal
Monument
voor de
Weerstand
(1945)

De Tijl van de Vlaamse Beweging...

Stilaan wordt hij meer „Tijl” genoemd in plaats van

Paul De Bruyne, *De Standaard*,
1952

- Inspiratie?

- ✦ -Straatnamenwandelingen?
- ✦ -actie om vergeten helden (en vooral heldinnen) uit de vergetelheid te halen?

Erfgoeddag als laattijdig eerbetoon aan de held(inn)en van het verzet?

Andrée De Jongh

Andere vergeten helden, te herontdekken op Erfgoeddag?

1864

LEOPOLD II° ROI DES BELGES

MINISTRE DES TRAVAUX PUBLICS

DIRECTEUR GÉNÉRAL DES PONTS ET CHAUSSEES

BRUXELLES, INSPECTEUR GÉNÉRAL

SULLIVAN INGÉNIEUR EN CHEF DIRECTEUR

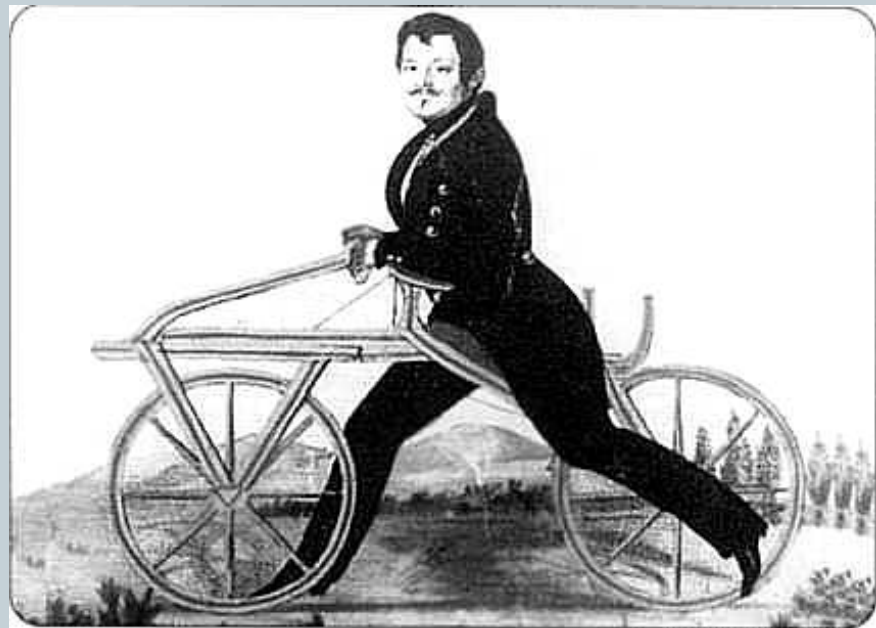
VAN SCHOUBROECK, INGÉNIEUR

WANTZEL, CONDUCTEUR

DE TIÈGE, ENTREPRENEUR

Tot slot: straatnamen verwijzen niet alleen naar helden, maar ook naar gedeelde geschiedenis!

Enkele Facebook-reacties op de naamsverandering

- “Komaan, Foch is Foch en het kan niemand iets schelen waarnaar die naam verwijst.”
- “Foch mag dan al een Fransman geweest zijn die mensen de dood in heeft gedreven, maar hij had geen andere keuze. Maar dit doet er niet toe, want bij het horen van de naam Fochplein, denk ik niet meteen aan Maarschalk Foch, maar aan een drukke bushalte en aan het standbeeld van Fonske.”